

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

بیمارستان شهدا سرپل ذهاب

"واحد آموزش بیمار"

چگونه از کودک مبتلا به اسهال و استفراغ خود

مراقبت کنیم؟

عنوان سند: سند آموزشی

کد سند: PED-PAM-14-01

تاریخ تدوین: اردیبهشت ماه 1402

تاریخ بازنگری بعدی: اردیبهشت ماه 1405

سایت بیمارستان شهداء:
szahabhos.kums.ac.ir

دست های آلوده شما مهمترین عامل انتقال بیماری به دیگران می باشد پس در رعایت افزایش بهداشت دستها دقت نمایید. مادران عزیز دقت داشته باشید که تعداد دفعات دفع از یک کودک به کودک دیگر متفاوت است.

منابع: نلسون، 2018

Management of Gastroenteritis in children.dostic.com .
2014

شروع تغذیه در کودک مبتلا به استفراغ:

ابتدا با مایعات خنک مثل دوغ با قاشق مربا خوری به صورت قاشق قاشق شروع کنید و به تدریج در صورت نداشتن استفراغ مقدار آنرا افزایش دهید.

مراقبت از پوست ناحیه اطراف مقعد چگونه باشد؟

بعد از هر بار دفع اسهالی ناحیه را با آب ولرم بشویید و خشک و استفاده از پماد ها در ناحیه اطراف مقعد به عنوان محافظ سطح پوستی لازم هست.

پماد زینک اکساید برای استفاده توصیه می شود.

چگونه از گسترش بیماری جلوگیری کنیم؟

مواد آلوده به مدفوع کودک را به سرعت در دستشویی بریزید و پوشک را درون نایلون پیچیده و دور بریزید. دستهای خود را بعد از تماس با مدفوع کودک با آب و صابون بشویید. بعد از شستن دستها با آب و صابون و خشک کردن آنها می توانید از محلول های ضد عفونی کننده دست موجود در بخش استفاده نمایید. مطمئن شوید غذا و آب خوردنی که استفاده می کنید بادیست های آلوده شما آلوده نشده اند.

اسهال و استفراغ عفونی چگونه ایجاد می شود؟

- التهاب معده و روده است که بعلت عفونت در اثر باکتری، ویروس یا انگل ایجاد می شود.
- این عفونت از راه مدفوع، دهانی، از طریق دستمال آلوده و یا آب و غذای آلوده ایجاد می شود.

اسهال

- اسهال یعنی: افزایش دفعات مدفوع بیشتر از سه بار در روز و با تغییر قوام (یعنی مدفوع آبکی) و افزایش مقدار مدفوع می باشد.
- ولی شیر خوارانی که از شیر مادر تغذیه می کنند ممکن است تا مدتها دفع مدفوع آبکی داشته باشند.

علائم کودک مبتلا به اسهال و استفراغ چیست؟

- تهوع و استفراغ - تب - دل پیچه - اسهال - اسهال خونی و بی اشتهایی می باشد.
- همچنین علائم کم آبی مثل:
- تشنگی و ولع به آب، کاهش اشک، خشک شدن آب دهان، بی قراری، کم شدن ادرار کودک و شل شدن پوست کودک را می توان نام برد.

چه زمانی کودک مبتلا به اسهال نیاز به بستری دارد؟

- در صورتی که کودک شما تب دارد یا به طور غیر طبیعی خواب آلود یا بی قرار است،
- گریه غیر طبیعی دارد و از شیر خوردن خودداری می کند.
- در استفراغ یا اسهال کودک شما خون وجود دارد.
- در صورتی که به علت استفراغ های مکرر کودک قادر به خوردن نمی باشد.
- در صورتیکه دفعات و حجم مدفوع زیاد باشد و کودک به دنبال آن دچار کم آبی شده باشد.

چه آزمایشاتی برای کودک مبتال به اسهال و استفراغ انجام می شود؟

- آزمایش مدفوع جهت مشخص شدن عامل عفونت
- آزمایشات خون جهت مشخص شدن عفونت و نیاز به دادن دارو به کودک.
- آزمایش ادرار از نظر عفونت ادراری، زیرا برخی از علائم اسهال استفراغ مربوط به عفونت ادراری در کودک می باشد.

چرا کودک نیاز به سرم یا دارو دارد؟

- به علت از دست دادن مایعات بدن برای جبران کم آبی و اینکه کودک دچار عوارض ناشی از کم آبی نشود.
- برای کودک سرم درمانی شروع می شود.
- اگر عامل اسهال کودک عفونی باشد نیاز به دارو دارد.
- در صورت تب نیاز به تب بر و تن شویه دارد.

تغذیه در کودک مبتال به اسهال و استفراغ

- محلول او آر اس را طبق نظر پزشک بعد از هر بار دفع
- اسهالی به کودک بدهید.
- اگر کودک شیر مادر می خورد تغذیه با شیر مادر ادامه یابد.
- کودک را با کته، ماست، دوغ، هویج و سیب زمینی
- پخته، گوشت و مرغ پخته شده تغذیه کنید.
- نوشابه های گازدار، میوه به جز (موز، سیب پخته و
- هویج پخته)، آب میوه و سبزیجات را تا برطرف شدن
- اسهال به کودک ندهید.